

"ЗАМРСЕНА" ИЗБОРНА

И покрај тоа што Пенев се повлече од трката за градоначалник на Скопје, на 10 април ќе има втор круг за избор на татко на метрополата, а покрај името на Трифун Костовски на листата ќе стои и името на Ристо Пенев.

Пишува:
Жаклина МИТЕВСКА

"Скопско и сè е можно". Токму оваа изрека, денувите го преокупира македонското гласачко тело. Ако до пред некое време граѓаните размислуваа кому ќе му го дадат својот глас за градоначалник на метрополата, сега тие се збунети. По повлекувањето на Ристо Пенев од вториот изборен круг, политичарите му ги заплеткаа конците на народот, за да не може да се справи со она што токму пред вториот круг од локалните избори му го сервираа на избирачката маса. И покрај тоа што Пенев се повлече од изборниот циклус, неговото име ќе биде ставено на кандидатската листа, односно ќе фигурира заедно со името на Трифун Костовски.

Луѓето се прашуваат - што ќе се случи ако поради недоволната информираност го заокружат името на Пенев и ако тој добие повеќе гласови од Костовски. Дали во тој случај Ристо Пенев ќе се предомисли, а ако не е така, тогаш зошто има втор круг за татко на градот, кога веќе сè е јасно.

Сепак, за конкретниот случај, Државната изборна комисија се повикува на член 26 од Законот за локални избори, кој не дозволува кандидатите да се повлечат од изборната трка. Објаснувањето на експертите е дека

од 40.000 гласови, ја разбрал пораката на граѓаните кои сакаат промени. Сè уште актуелниот градоначалник Пенев смета дека немал друга опција освен да се откаже, откако опозицијата создала атмосфера дека власта сака да ги фалсификува изборите.

граѓаните.
"Господинот Пенев беше подготвен, според информациите кои јас ги имам, тоа да го направи и утредента по првиот круг, но заради лажната еуфорија која беше создадена и заради легалистичкиот принцип на кој се при-

ЌЕ БИДЕ ЛИ ПОТВРДЕНА ПОБЕДАТА НА ТРИФУН КОСТОВСКИ

можеби законодавецот со овој член сака да ги заштити кандидатите кои во текот на изборниот циклус биле изложени на притисок и токму затоа одлучиле да се повлечат.

Во исчекување на тоа што ќе се случува на 10 април, се слушаат различни коментари. Пенев лично потенцираше дека откако во првиот круг неговиот противкандидат Костовски успеал да обезбеди значителна предност

"Нема да дозволам заради стравот од некаков поинаков резултат во Скопје, цела Македонија да ја држам како заложник заради некаков можен фалсификат. Тоа никогаш во животот не сум го правел ниту, пак, се обидував да го правам за вториот круг", вели Пенев.

Неговото повлекување, според лидерот на СДСМ и премиер Владо Бучковски, е политички зрел потег, со што тој ја послушал волјата на

држуваше, почeka да помине целиот тој 'уриет' и во една ваква помирна атмосфера да го направи она што беше јасно дека е волја на граѓаните на Скопје", изјави Бучковски.

За разлика од власта, ваквата одлука на Пенев, опозицијата ја коментира како лицемерна, неморална и нечесна. Според ВМРО-ДПМНЕ, Пенев требал да се повлече неколку часа по првиот круг, а не граѓаните да ги држи за-

ТРКА

ложници цели 20 дена.

Како и да е, Изборниот штаб на Костовски ги повика граѓаните за масовност на изборите на 10 април. Тоа е единствен начин, како што велат, да се оневозможат разните шпекулации поврзани со вториот круг во Скопје.

"Шпекулациите имаат некаква основа и може да се случи доколку народот смета дека е завршена работата, да не излезе на гласање, додека, пак, од друга страна, да се излезе на гласање за Пенев и тој да го добие гласот на народот. Неговиот морален интегритет не би го доведувала во прашање, доколку дојде до тоа ние можеме само да ја почитуваме волјата на граѓаните", изјави Маја Мухик, портпаролка на ИШ на Трифун Костовски.

Штабот на Костовски излезе со обвинување дека власта подготвува игра за вториот круг на гласање во Скопје, за да се поништи целиот изборен процес. Тие тврдат дека и покрај изјавите од СДСМ дека изборите во главниот град се завршена работа во некои скопски општини, ги повикувале граѓаните и членовите на СДСМ да гласаат за Пенев.

СДСМ ги отфрли стравувањата од штабот на Трифун Костовски дека Коалицијата "За Македонија" им работи зад грб, и дека своето членство го повикува да гласа за Пенев.

"Не гледам причина зошто треба да се продолжи со тој филм. Ние најдиректно, најдемократски ја честитавме победата на независниот Трифун Костовски во Скопје и тоа е пример за демократското однесување како треба да си подадеме рака и да продолжиме натаму", вели портпаролот на СДСМ, Борис Кондарко.

Д-Р ТАЊА КАРАКАМИШЕВА, ДОЦЕНТ ПО УСТАВНО ПРАВО И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ НА ПРАВНИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

ЗБОРОВИТЕ МОЖАТ МНОГУ ЛЕСНО ДА БИДАТ ЗГАЗЕНИ!

☀ Госпоѓице Каракамешева, вториот круг од локалните избори и покрај повлекувањето на господинот Ристо Пенев од трката за градоначалник на Скопје, сепак ќе се одржи. Од ДИК се повикуваат на член 26 од Законот за локални избори, велејќи дека тој не дозволува кандидатите да се повлечат од изборната трка. Народот е збунет како да гласа, а на кандидатските листи ќе ги има имињата и на двајцата кандидати, Трифун Костовски и Ристо Пенев. Како Вие ја коментирате новонастанатата ситуација?

КАРАКАМИШЕВА: Точно е дека оваа состојба во голем дел ги збунува граѓаните-избирачи и изборните органи. Ова е прв случај во историјата на македонските избори, кандидат за градоначалник или за некоја друга политичка функција да се откаже од изборната трка во вториот круг, но, ете и тоа се случи. Правно гледано, не постои никаков спор. Законот за локални избори, или поточно член 26, став 2 од Законот е сосема јасен. Писмената согласност со која кандидатот за градоначалник ја прифаќа градоначалничката кандидатура да учествува во изборната трка, а која мора да биде потврдена и од ДИК, е неотповиклива. Неотповикливоста на писмената согласност трае сè до завршувањето на изборите. Значи, без разлика на волјата на кандидатот, која настанала во меѓувреме, дали тој одлучил да продолжи или да се откаже од изборите во вториот круг, кандидатот си останува формално-правно на гласачкото ливче и оди во втор круг, односно граѓаните можат да гласаат за него и во вториот круг. Доколку кандидатот победи во вториот круг, тогаш тој може и формално-правно да се откаже од функцијата, односно да го врати на граѓаните доделениот мандат.

☀ Дали навистина Законот е во служба на кандидатот (кандидатите во текот на изборниот процес можат да добијат закани и врз нив може да се врши притисок за да се повлечат), или пак, е во прашање нешто друго?

КАРАКАМИШЕВА: Претпоставувам дека основната причина за постоење ваква формулација во Законот е од превентивна природа, односно во интерес, пред сè, на кандидатите и нивниот морален интегритет во текот на изборите. Изборите не се ни малку едноставна работа, во нив се испреплетуваат бројни интереси, материјални состојби, тактики, уцени, закани, и сл. Со цел да се намалат директните влијанија на ваквите состојби врз кандидатите, законодавецот предвидел многу рестриктивна одредба во Законот, која покрај заштитната димензија - да ги заштити кандидатите од можните уцени, притисоци или закани, дека доколку не ја напушти изборната трка може да му се случат несакани работи, може да предизвика и крајно негативни состојби, односно да ги присилува кандидатите на учество во изборниот процес без нивна волја. Од друга страна, пак, се покажува дека ваквата формулација може да биде извор и на бројни партиски комбинаторики, заткулисни игри и тактики, кои се уште поопасни од претходно споменатите, затоа што ако првиот вид уцени и закани се однесуваат само на една личност, вториот вид игри и тактики го повредуваат интегритетот на целиот електорат, на сите граѓани-избирачи. Замислете што може да се случи доколку овој исклучок стане правило во Република Македонија, односно доколку кандидатите кои сфаќајќи дека ја губат битката, навидум се откажуваат од изборниот процес, а всушност концентрирано "работат" на "случајот да се збунува непријателот, а богами и граѓаните". Ова може да биде опасна злоупотреба на добронамерноста на законодавецот, односно средство за извојување победа надвор од правилата на изборната кампања.

☀ Што ќе се случи ако граѓаните го заокружат името на Ристо Пенев, наместо на Трифун Костовски. Ќе му го отстапи ли Пенев градоначалничкото место на Костовски или, пак, може да се предомисли?

КАРАКАМИШЕВА: Во вториот круг, граѓаните на Скопје ќе можат да изберат еден од двајцата кандидати како свој фаворит за градоначалник. Кој кандидат ќе освои поголем број гласови, тој ја има победата в џеб. Зборовите може многу лесно да бидат и згазени, исто како и да не биле. Всушност, барем ние меѓусебе не треба премногу да се убедуваме колку тежи зборот на нашиот политичар, и колку етичка содржина има истиот. Во последно време се изнаслушавме изјави од некои поединци дека нема да се кандидираат за одредена функција, но токму истите први се сместија во функционерската фотелја, се изнаслушавме изјави за непринципиелни коалиции, тие и натаму си постојат и, да биде иронијата поголема, се зајакнуваат. Нема да ме зачуди ако и овој пат зборовите заминат во непозната насока, а делата се конкретизираат во одреден мандат. Иако е речено дека "целта ги оправдува средствата", без разлика каква е моралната суштина на тие средства, мислам дека ќе биде премногу доколку истите создадат победа. Масовноста на изборите треба да ја потврдат веќе извојуваната победа и да докажат дека овој народ заслужува многу, многу повеќе.